

DOI:10.35774/app2022.01.049
УДК 35.08 (477)

Оксана Шевчук,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6453-355X>

Наталія Ментух,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1016-7635>

ІНВЕСТИЦІЙНА ПІДТРИМКА ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ АКТУАЛЬНИХ ЗАКОНОДАВЧИХ НОВАЦІЙ

Розкрито проблематику забезпечення інвестиційної складової забезпечення інформаційної безпеки держави в умовах воєнного стану.

Теоретичний та практичний інтерес до дослідження проблем правового забезпечення військової безпеки насамперед пов'язаний із соціальними, економічними та геополітичними метаморфозами, що відбуваються у світі останніми роками. У сучасних реаліях Україна стикається з низкою питань, вирішення яких безпосередньо пов'язане з виявленням та аналізом джерел реальних та потенційних загроз національним інтересам. Значна кількість глобальних загроз вимагає створення спеціальних адміністративно-правових механізмів регулювання суспільних відносин, що виникають за надзвичайних ситуацій військового, соціального, техногенного та природного характеру.

Метою цієї статті є дослідження окремих форм реалізації інвестиційної підтримки державної інформаційної безпеки України в умовах воєнного стану.

Автори дійшли висновку, що бізнес продовжив сплату податків до державного бюджету і навіть сплачує їх заздалегідь. У лютому 2022 р. до загального фонду державного бюджету надійшло 104,6 млрд грн (перевиконання місячного розпису на 29,3%, або 23,7 млрд грн). Запланованого дефіциту у сумі 66,2 млрд грн у перші два місяці 2022 р. профіцит загального фонду становив 13,1 млрд грн, а державного бюджету України загалом – 24 млрд грн.;

НБУ оперативно переказав частину прибутку на розподіл у сумі майже 19 млрд грн до держбюджету України для фінансового забезпечення функціонування держави в умовах воєнного стану;

Міжнародні організації та країни-партнери зобов'язалися виділити великі обсяги фінансування на зміцнення обороноздатності, підтримку економіки України та гуманітарні питання. За оцінками НБУ, сумарно міжнародна фінансова, технічна та гуманітарна підтримка становить понад \$15 млрд, із них понад \$5 млрд. – одразу до бюджету;

Додатковим джерелом фінансування потреб української армії є кошти, зібрані організаціями та громадянами України та інших країн, на рахунках НБУ. Зокрема, на 2 березня 2022 р. на спецрахунок для підтримки ЗСУ перераховано вже понад 6 млрд грн в еквіваленті. Із них понад 1,6 млрд грн регулятор уже спрямував на потреби військових. Крім того, 1 березня Міністерством фінансів України було розміщено «військові» ОВДП, що дало змогу залучити до державного бюджету 8,1 млрд грн.

Ключові слова: воєнний стан, доступ до інформації, інформаційна безпека, іноземні інвестиції, інвестиційна підтримка.

Shevchuk O., Mentukh N.

Investment support of the state information security of Ukraine in the conditions of martial law: the analysis of actual legislative innovations

This scientific article highlights the issue of ensuring the investment component of information security of the state in martial law.

Theoretical and practical interest in the study of the problems of legal security of military security is primarily related to the social, economic and geopolitical metamorphoses that have taken place in the world in recent years. In the current realities of Ukraine, it faces a number of issues, the solution of which is directly related to the identification and analysis of sources of real and potential threats to national interests. A significant number of global threats require the creation of special administrative and legal mechanisms for regulating public relations that arise in emergencies of military, social, man-made and natural nature.

The purpose of this article is to study some forms of investment support for state information security of Ukraine in martial law.

The authors conclude that the business has continued to pay taxes to the state budget and even pays them in advance. In February 2022, the general fund of the state budget received UAH 104.6 billion (overfulfillment of the monthly schedule by 29.3%, or UAH 23.7 billion). With the planned deficit of UAH 66.2 billion in the first two months of 2022, the general fund surplus amounted to UAH 13.1 billion, and the state budget of Ukraine as a whole - UAH 24 billion;

The NBU promptly transferred part of the profits for distribution in the amount of almost UAH 19 billion to the state budget of Ukraine to finance the functioning of the state under martial law;

International organizations and partner countries have pledged large amounts of funding to strengthen defense capabilities, support Ukraine's economy and humanitarian issues. According to the NBU, the total international financial, technical and humanitarian support is more than \$ 15 billion, of which more than \$ 5 billion - immediately to the budget.

Keywords: *martial law, access to information, information security, foreign investments, investment support.*

Постановка проблеми. Теоретичний та практичний інтерес до дослідження проблем правового забезпечення військової безпеки насамперед пов'язаний із соціальними, економічними та геополітичними метаморфозами, що відбуваються у світі протягом останніх років. У сучасних реаліях Україна стикається з низкою питань, вирішення яких безпосередньо пов'язане з виявленням та аналізом джерел реальних та потенційних загроз національним інтересам. Значна кількість глобальних загроз, з позиції І. Ізитової (*Izhutova, I. (2019)*), вимагає створення спеціальних адміністративно-правових механізмів регулювання суспільних відносин, що виникають за надзвичайних ситуацій військового, соціального, техногенного та природного характеру [1, с. 127].

Один із них, на думку Дж. Роберт (*Bagby, John W. and Aalberts, Robert J. (2020)*) – інститут правового режиму воєнного стану – невід'ємний елемент забезпечення національної безпеки держави [2].

Незважаючи на загальну соціальну напруженість поки що масштабного впливу вкладів не відбувається і банківська фінансова система працює у звичайному режимі, оскільки Нацбанк, Мінекономрозвитку та Кабмін поспішили запевнити, що ситуація контрольована і не така критична, як її описували спочатку.

У зв'язку з цим експерти не знаходять передумов для повторення ситуації з впливом коштів із банківської системи, що відбувалось на тлі драматичних подій 2014 р. Фінансовим установам поки не варто побоюватися несподіванки і з боку корпоративних клієнтів. З точки зору інвестиційних аналітиків *Forbes*, бізнес не бачить необхідності змінювати затвержені стратегії у зв'язку із запровадженням короткочасного воєнного стану в країні [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-теоретичною основою аналітичного дослідження стали праці таких вітчизняних та зарубіжних науковців, які досліджували особливості захисту інформаційної безпеки в період запровадження воєнного або надзвичайного стану. Проблеми вдосконалення та розвитку надзвичайних правових режимів у своїх працях розглядали як дослідники кінця XIX – початку XX ст. А. С. Алексєєв, В. М. Гессен, Я. М. Магазинер, так і сучасні зарубіжні науковці *Bagby, John W., Aalberts, Robert J., Janet McLean, Arie Rosen, Nicole Roughan & Jesse Wall*. Водночас висловлені ними позиції мають здебільшого узагальнювальний характер. Таким чином, на сьогодні існує об'єктивна необхідність глибокого і ґрунтовного дослідження питання захисту інформаційної безпеки в умовах воєнного стану.

Компаративний аналіз інституту правового режиму воєнного стану зумовлений підвищенням рівня економічного, політичного та воєнного впливу одних держав і союзів та зростання впливу інших держав, які претендують на всеосяжне домінування у різноманітних процесах.

Метою статті є відображення результатів дослідження окремих форм реалізації інвестиційної підтримки державної інформаційної безпеки України в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Президент Володимир Зеленський підписав Указ №64/2022 «Про запровадження воєнного стану в Україні». Згідно з Указом, військовий стан запроваджується з 5:30, 24 лютого 2022 р. терміном на тридцять діб. Таке рішення прийнято у зв'язку з військовою агресією росії проти України, на підставі пропозиції РНБО та відповідно до положень українського законодавства [4].

Першими на допомогу Збройним силам України прийшли громадяни України. Українці ще 23 лютого зібрали 20,5 млн грн на допомогу українській армії через благодійний фонд «Повернись живим». За один день зібрали більше коштів, ніж за весь останній рік. Відповідну постанову № 158 Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1272 (Деякі питання надання допомоги у рамках Програми «є Підтримка») Кабмін ухвалив 25.02. 2022 р. [5].

Варто зазначити, що Уряд сформував пакет рішень, на виконання доручення Президента Володимира Зеленського, які мають підтримати український бізнес під час війни. Цю інформацію у своєму відеозверненні повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, зазначивши, що «від сплати ЄСВ звільнять фізичних осіб-підприємців I та II групи на час воєнного стану та протягом року після його завершення. Також звільнять підприємства та фізичних осіб-підприємців III групи від сплати ЄСВ за найманих працівників, яких призвали до лав ЗСУ, інших збройних формувань (у т. ч. територіальної оборони). Збір буде сплачено за рахунок держави» [6].

Окрім цього, Уряд відтермінує сплату податків для усіх підприємств, які не мають змоги їх сплатити, та буде відкладено впровадження РРО для усіх фізичних осіб-підприємців.

За твердженням Прем'єр-міністра: «Уряд скасує усі заходи ринкового та споживчого нагляду у всіх питаннях, крім регулювання цін та контролю за ціноутворення. Також вже встановлено мораторій на проведення перевірок всіх видів для бізнесу» [6].

Очільник Уряду зазначив, що усі ці рішення, а також інших додаткові рішення, необхідні для того, щоб цей пакет підтримки запрацював, вже ухвалені або найближчим часом будуть ухвалені державними органами влади [6].

У звичайних обставинах, як зазначають окремі зарубіжні науковці, діяльність уряду регулюється законом. Зазвичай Уряд робить все для того, щоб захистити людей від свавільного здійснення державних повноважень, перед якими вони вразливі, наполягаючи на тому, що управління має здійснюватися за допомогою правил, а не просто через погрози чи застосування сили [7].

Для потреб Збройних Сил України Кабінет Міністрів вирішив передати певні види майна і для цього 26 лютого 2022 р. ухвалив розпорядження № 186-р «Про передачу майна для потреб Збройних Сил» [8].

Відповідно до цього розпорядження вирішено передати у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та цивільного захисту населення в умовах воєнного стану, необхідне для здійснення заходів щодо забезпечення національної безпеки та оборони: безхазяйне майно; майно, за яким не було звернення власника до кінця терміну зберігання (в т. ч. майно, визначене у ст. 184 Митного кодексу), яке за правом наслідування або шляхом інших законних способів перейшло у власність держави; конфісковане майно; до сфери управління Міністерства оборони, інших центральних органів державної виконавчої влади та інших державних органів, які здійснюють керівництво військовими формуваннями, що утворені відповідно до закону, та правоохоронними органами [8].

Також постановою Кабінету Міністрів України від 25.02.2022 №159 було внесено зміни до додатку 15 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704 («Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу та деяких інших осіб») [9].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2022 р. № 174 зазначається, що на Уряд покладається «координація роботи з визнання гуманітарною допомогою товарів, що необхідні для здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та цивільного захисту населення» [10].

Варто зауважити, що згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2022 р. № 182-р «Деякі питання казначейського обслуговування» встановлено, що Державна казначейська служба за погодженням з Міністром фінансів здійснює перерозподіл, наближення та фінансове забезпе-

чення видатків на національну безпеку та оборону, заходи правового режиму військового стану, а також платежі за видатками головних розпорядників бюджетних коштів в межах затверджених для них Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» бюджетних призначень з подальшим внесенням змін до розпису Державного бюджету України на 2022 р. у встановленому порядку, враховуючи введене військове становище в Україні [11].

Також, Уряд своєю постановою від 25.02. 2022 р. № 156 «Про випуск облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації»» [12] вирішив здійснити державні внутрішні запозичення обсягом до 400 млрд грн шляхом поетапного випуску облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації»: ставка доходу – 11 відсотків річних; купонний період – один рік; номінальна вартість однієї облігації – 1000 гривень; термін звернення – до 15 років.

Залучені від розміщення облігацій кошти зараховуються до державного бюджету.

У зв'язку з нарощуванням політики ескалації збройної агресії проти України з боку російської федерації та підвищенням загрози виникнення інцидентів, які пов'язані з охороною портових суден, засобів, які мають право плавати під Державним прапором України та відповідно до Міжнародної конвенції з охорони людського життя на морі 1974 р., підпункту 4.1 пункту 4 частини А Міжнародного кодексу з охорони суден та портових засобів, Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про запровадження військового стану в Україні» встановлено рівень охорони 3 до морських та річкових портах України з 25 лютого 2022 р., на період запровадження воєнного стану відповідно до розпорядження №183-р 25.02. 2022 р. [13].

Крім того, з 24 лютого валютний ринок працює в режимі обмежень: офіційний курс зафіксовано: долар – 29,2549 грн, євро – 33,1707 грн [14].

Уповноваженим банкам заборонено торгувати валютними цінностями, крім операцій із купівлі іноземної валюти на придбання товарів критичного імпорту за переліком, що затверджений Кабінетом Міністрів України, а також валютних операцій задля проведення мобілізаційних та інших заходів у сферах забезпечення національної безпеки та оборони.

Запроваджено заборону проведення транскордонних валютних платежів, але виняток становлять розрахунки та переведення в готівку шляхом використання платіжних карт за кордоном та низку інших операцій. Це потрібно задля безперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури, а також забезпечення стабільного й надійного функціонування фінансової системи країни та максимального забезпечення діяльності ЗСУ.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На підставі вищевикладеного можна зробити основні висновки, що протекціоністські нормативно-правові заходи стимулювання економіки сприяють позитивним змінам в економіці.

Бізнес продовжив сплату податків до державного бюджету і навіть сплачує їх заздалегідь. У лютому 2022 р. до загального фонду державного бюджету надійшло 104,6 млрд грн (перевиконання місячного розпису на 29,3%, або 23,7 млрд грн). За планового дефіциту у сумі 66,2 млрд грн у перші два місяці 2022 р. профіцит загального фонду становив 13,1 млрд грн, а державного бюджету України загалом – 24 млрд грн;

НБУ оперативно переказав частину прибутку на розподіл у сумі майже 19 млрд грн до держбюджету України для фінансового забезпечення функціонування держави в умовах воєнного стану;

Міжнародні організації та країни-партнери зобов'язалися виділити великі обсяги фінансування на зміцнення обороноздатності, підтримку економіки України та гуманітарні питання. За оцінками НБУ, сумарно міжнародна фінансова, технічна та гуманітарна підтримка становить понад \$15 млрд, із них понад \$5 млрд. – одразу до бюджету;

Додатковим джерелом фінансування потреб української армії є кошти, зібрані організаціями та громадянами України та інших країн, на рахунках НБУ. Зокрема, станом на 2 березня 2022 р. на спецрахунок для підтримки ЗСУ перераховано вже понад 6 млрд грн в еквіваленті. Із них понад 1,6 млрд грн регулятор уже спрямував на потреби військових. Крім того, 1 березня Міністерством фінансів України було розміщено «військові» ОВДП, що дало змогу залучити до державного бюджету 8,1 млрд грн.

Загалом значимо, що українська інвестиційна система гідно витримала перший шок від початку військової агресії російської федерації і поки що є доволі стабільною.

Список використаних джерел

1. Izhutova I. (2019). Ukrainian Strategic Communications and martial law. *Journal of Scientific Papers «Social Development and Security»*, 9 (5), 127. URL: <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.5.8> (дата звернення 12.03.2022).
2. Bagby John W. and Aalberts, Robert J.(2020) Medical Martial Law: Towards a More Effective Pandemic Policy (July 9, 2020). URL: <https://ssrn.com/abstract=3647275> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3647275> (дата звернення 12.03.2022).
3. Війна. Все, що відбувається з економікою, бізнесом в Україні та світі. URL: <https://forbes.ua/news/viyna-vse-shcho-vidbuvaetsya-z-ekonomkoju-biznesom-v-ukraini-ta-sviti-03032022-4086> (дата звернення 12.03.2022).
4. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення 12.03.2022).
5. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1272 : постанова Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2022 р. № 158 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення 12.03.2022).
6. Уряд сформував пакет рішень, які мають підтримати український бізнес під час війни. URL: <https://auc.org.ua/novyna/uryad-sformuvav-paket-rishen-yaki-mayut-pidtrymaty-ukrayinskuu-biznes-pid-chas-viynu> (дата звернення 12.03.2022).
7. Janet McLean, Arie Rosen, Nicole Roughan & Jesse Wall (2021) Legality in times of emergency: assessing NZ's response to Covid-19, *Journal of the Royal Society of New Zealand*, 51:sup1, S197-S213, DOI: 10.1080/03036758.2021.1900295 (дата звернення 12.03.2022).
8. Про передачу майна для потреб Збройних Сил: розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2022 р. № 186-р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/Kr220186?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl03&_ga=2.10221301.1377554279.1647274675-1607622.1645513991 (дата звернення 13.03.2022).
9. Про внесення зміни в додаток 15 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. N 704: постанова Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2022 р. № 159. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/KP220159?_ga=2.208384338.1377554279.1647274675-1607622.1645513991 (дата звернення 13.03.2022).
10. Деякі питання пропуску гуманітарної допомоги через митний кордон України в умовах воєнного стану: постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2022 р. № 174. URL: https://ips.ligazakon.net/document/kp220174?an=1&ed=0000_00_00 (дата звернення 13.03.2022).
11. Деякі питання казначейського обслуговування: розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2022 р. № 182-р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KR220182?an=1> (дата звернення 13.03.2022).
12. Про випуск облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації»: постанова Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2022 р. № 156. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/KP220156?_ga=2.110883269.1377554279.1647274675-1607622.1645513991 (дата звернення 13.03.2022).
13. Про встановлення рівня охорони у морських та річкових портах України, портових засобах, суднах, які мають право плавання під Державним прапором України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2022 р. № 183-р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KR220183?an=1> (дата звернення 13.03.2022).
14. Військовий стан: що відбувається з банками та держфінансами в Україні. URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/articles/voennoe-polozhenie-hto-proishodit-s-bankami-i-gosfinansami-v-ukraine/> (дата звернення 13.03.2022).

References

1. Izhutova, I. (2019). Ukrainian Strategic Communications and martial law. *Journal of Scientific Papers «Social Development and Security»*, 9(5), 127. Retrieved from <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.5.8> [in English]
2. Bagby, J. W. & Aalberts, R. J. (2020). *Medical Martial Law: Towards a More Effective Pandemic Policy* (July 9, 2020). Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=3647275> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3647275> [in English]

3. *Viyna. Vse, shcho vidbuvayet'sya z ekonomikoyu, biznesom v Ukrayini ta sviti [War. Everything that happens to the economy, business in Ukraine and the world]* Retrieved from <https://forbes.ua/news/viyna-vse-shcho-vidbuvayet'sya-z-ekonomikoyu-biznesom-v-ukraini-ta-sviti-03032022-4086> [in Ukrainian]
4. *Ukaz Prezidenta Ukrayiny Pro vvedennya voyennoho stanu v Ukrayini [Decree of the President of Ukraine on the imposition of martial law in Ukraine]* dated February 24, 2022. Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> [in Ukrainian].
5. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny Pro vnesennya zmin do postanovy Kabinetu Ministriv Ukrayiny [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine On Amendments to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of December 9, 2021 № 1272]*. Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> [in Ukrainian].
6. *Uryad sformuvav paket rishen, yaki mayut pidtrymaty ukrayinskyy biznes pid chas viyny. [The government has formed a package of decisions to support Ukrainian business during the war]*. Retrieved from <https://auc.org.ua/novyna/uryad-sformuvav-paket-rishen-yaki-mayut-pidtrymaty-ukrayinskyy-biznes-pid-chas-viyny> [in Ukrainian].
7. Janet McLean, Arie Rosen, Nicole Roughan & Jesse Wall (2021). *Legality in times of emergency: assessing NZ's response to Covid-19*, *Journal of the Royal Society of New Zealand*, 51:sup1, S197-S213, DOI: 10.1080/03036758.2021.1900295 [in English]
8. *Pro peredachu mayna dlya potreb Zbroynykh Syl: rozporядzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny [On the transfer of property for the needs of the Armed Forces: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine]* of February 26, 2022 № 186-r. Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/view/Kr220186?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl03&_ga=2.10221301.1377554279.1647274675-1607622.1645513991 [in Ukrainian].
9. *Pro vnesennya zminy v dodatok 15 do postanovy Kabinetu Ministriv Ukrayiny: postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny [About modification of appendix 15 to the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of August 30, 2017 N 704: the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]*. Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/view/KP220159?_ga=2.208384338.1377554279.1647274675-1607622.1645513991 [in Ukrainian].
10. *Deyaki pytannya propusku humanitarnoyi dopomohy cherez mytnyy kordon Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu: postanovy Kabinetu Ministriv Ukrayiny [Some issues of passing humanitarian aid across the customs border of Ukraine under martial law: resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 1, 2022 № 174]* Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/kp220174?an=1&ed=0000_00_00 [in Ukrainian].
11. *Deyaki pytannya kaznacheys'koho obsluhovuvannya: rozporядzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny [Some issues of treasury service: orders of the Cabinet of Ministers of Ukraine of February 25, 2022 № 182-r]*. Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/view/KR220182?an=1> [in Ukrainian].
12. *Pro vypusk oblihat'siy vnutrishn'oyi derzhavnoyi pozyky «Viys'kovi oblihat'siyi»: postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny [On the issue of domestic government bonds «Military Bonds»: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of February 25, 2022 № 156]*. Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/view/KP220156?_ga=2.-1607622.1645513991 [in Ukrainian].
13. *Pro vstanovlennya rivnya okhorony u mors'kykh ta richkovykh portakh Ukrayiny, portovykh zasobakh, sudnakh, yaki mayut' pravo plavannya pid Derzhavnym praporom Ukrayiny: rozporядzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny [On establishing the level of protection in sea and river ports of Ukraine, port facilities, vessels entitled to sail under the State Flag of Ukraine: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of February 25, 2022 № 183]*. Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/view/KR220183?an=1> [in Ukrainian].
14. *Viyskoviy stan: shcho vidbuvayet'sya z bankamy ta derzhfinansamy v Ukrayini. [Martial law: what is happening with banks and public finances in Ukraine]*. Retrieved from <https://minfin.com.ua/ua/currency/articles/voennoe-polozhenie-hto-proishodit-s-bankami-i-gosfinansami-v-ukraine/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14.02.2022.